

Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering

ALGEMENE POLISVOORWAARDEN BAP 01012015

INHOUDSOPGAVE

RUBRIEK I ALGEMENE BEPALINGEN

1. Grondslag van de verzekering	1
2. Definities	1
3. Omvang van de dekking	2
4. Extra vergoedingen boven het verzekerde bedrag	4
5. Uitsluitingen	4
6. Terrorismedekking	6
7. Aangifte en regeling van schade	6
8. Fraude	6
9. Eigen risico	7
10. Premiebetaling	7
11. Duur en einde van de verzekering	7
12. Premierestitutie	8
13. Herziening van tarieven en voorwaarden	8
14. Zekerheidstelling	8
15. Recht, klachten en geschillen	8
16. Persoonsgegevens	8
17. Lidmaatschap	8
18. Adres	9
19. Risicowijziging	9
20. Premieberekening	9

RUBRIEK II BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

21. Dekkingsomschrijving	10
22. Insluitingen	10
23. Aanvullende uitsluitingen	10

RUBRIEK III WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

24. Aanvullende definities	10
25. Omvang van de dekking	10
26. Insluitingen	10

RUBRIEK IV PRODUCTEN- EN DIENSTEN- AANSPRAKELIJKHEID

27. Omvang van de dekking	11
28. Aanvullende uitsluitingen	11

RUBRIEK V BEPERKTE MILIEUAANSPRAKELIJKHEID

29. Omvang van de dekking	11
30. Aanvullende uitsluitingen	11

RUBRIEK VI MILIEUSCHADE

31. Aanvullende definities	12
32. Schade aan de verzekerde locatie	12
33. Schade van locaties van derden	13
34. Aanvullende uitsluitingen	14
35. Evenredige verdeling kosten	14
36. Samenloop	14
37. Saneringsbepalingen	15
38. Risico-inspectie	15
39. Einde van deze milieudekking	15
40. Verweersbijstand	15
41. Aanvullende bepalingen	16

RUBRIEK I ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1. Grondslag van de verzekering

De verzekering is aangegaan op grond van de door of namens verzekeringnemer en/of verzekerde en of tot uitkering gerechtigde ingediende aanvraag. Tot de aanvraag worden gerekend alle door of namens verzekeringnemer en/of verzekerde en/of tot uitkering gerechtigde verstrekte gegevens. Verzekeringnemer is tevens verplicht feiten aan de Maatschappij mee te delen die de verzekerde kent of behoort te kennen.

Deze Algemene Polisvoorwaarden vormen een geheel met het Polisblad, het Clausuleblad en de van toepassing zijnde Bijzondere Voorwaarden. Als de Bijzondere Voorwaarden en deze Algemene Polisvoorwaarden strijdig zijn, dan gaan de Bijzondere voorwaarden voor de Algemene Polisvoorwaarden.

Deze verzekering beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voor zover de aanspraak op schadevergoeding het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden zou ontstaan.

ARTIKEL 2. Definities

2.1. De Maatschappij

TVM verzekeringen, gevestigd te Hoogeveen, onderdeel van TVM verzekeringen N.V.

2.2. Verzekeringnemer

De natuurlijke of rechtspersoon met wie de verzekering is aangegaan en die als zodanig in de polis is vermeld.

2.3. Verzekerde

Als verzekerde in de zin van deze Polis worden aangemerkt:

- de verzekeringnemer in zijn verzekerde hoedanigheid als in de polis omschreven;
- de vennoten, bestuurders en commissarissen van verzekeringnemer, als zodanig handelend;
- ondergeschikten van de verzekeringnemer, de huisgenoten en familieleden van de verzekeringnemer voor zover zij werkzaamheden verrichten voor verzekeringnemer binnen het raam van zijn verzekerde hoedanigheid;
- de pensioenfondsen en personeelsverenigingen van het bedrijf van de verzekeringnemer, alsmede de bestuursleden daarvan handelend in die hoedanigheid;
- andere natuurlijke of rechtspersonen, waaronder ook te verstaan de bestuurders en commissarissen, in de verzekerde hoedanigheid, mits in de polis expliciet omschreven.

2.4. Derden

Ieder ander dan de aansprakelijk gestelde verzekerde.

2.5. Aanspraak

Een vordering tot vergoeding van schade ten gevolge van een handelen of nalaten, ingesteld tegen verzekerde(n).

Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, die met elkaar verband houden of uit elkaar, of uit hetzelfde handelen of nalaten of uit een opeenvolgend handelen of nalaten, al dan niet met dezelfde oorzaak, voortvloeien, worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht bij de Maatschappij te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste aanspraak in de reeks werd aangemeld.

2.6. Bereddingskosten

Kosten, verbonden aan maatregelen, die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden, waarvoor, wanneer gevallen, een verzekerde aansprakelijk zou zijn en deze verzekering dekking biedt, of om die schade te beperken.

2.7. Contractduur

Het aantal maanden vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de eerstkomende contractvervaldatum, zoals vermeld in de polis.

2.8. Geldigheidsduur

De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot het einde van de verzekering.

2.9. Handelen of nalaten

Een gedraging van een verzekerde waaruit een aanspraak voortvloeit. Met een handelen of nalaten wordt gelijk gesteld een schadevooral dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde(n) toebehorende hoedanigheid op grond van de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde(n) komt.

2.10. Milieuaantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

2.11. Omstandigheid

Feiten, die voortvloeien uit of verband houden met een bepaald aan verzekerde(n) toerekenbaar handelen of nalaten, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze zullen leiden tot een aanspraak.

2.12. Schade

Onder schade is te verstaan:

- personenschade
Schade door letsel of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, van personen, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade;
- zaakschade
Schade door beschadiging, waaronder mede te verstaan het verontreinigen of vuil worden, vernietiging of verloren gaan van zaken van derden met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Onder schade wordt niet verstaan de door (potentiële) benadeelden gemaakte kosten tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade, tenzij het kosten betreft die voortvloeien uit maatregelen die redelijkerwijs geboden zijn om onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden.

2.13. Verzekeringsjaar

Een periode van 12 maanden vanaf de hoofdpremieervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur.

Wanneer de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd.

Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

2.14. Fraude

Het opzettelijk misleiden en/of trachten te misleiden van de Maatschappij om een uitkering en/of vergoeding en/of dienstverlening te verkrijgen, waarop geen recht bestaat of om het (trachten) te verkrijgen van een verzekeringsdekking onder valse voorwendzelen. Onder fraude valt ook het op een andere manier voordeel proberen te halen, zonder dat er recht is op een uitkering en/of vergoeding en/of dienstverlening.

Voorbeelden van fraude zijn:

- opgeven van een onjuiste of onvolledige schadeoorzaak of omvang;
- gebruik maken van een valse naam of identiteit.

2.15. Aanvangspremie

De eerste premie die de verzekeringnemer verschuldigd wordt na het aangaan van de verzekering. Onder aanvangspremie wordt mede verstaan de premie die de verzekeringnemer in verband met een tussentijdse wijziging van de verzekering verschuldigd wordt.

2.16. Vervolgpremie

De premie die de verzekeringnemer na de aanvangspremie verschuldigd wordt. Onder vervolgpremie wordt mede verstaan de premie die de verzekeringnemer bij stilzwijgende verlenging van de verzekering verschuldigd wordt.

ARTIKEL 3. Omvang van de dekking

3.1. Verzekerde Rubrieken

De verzekering dekt de aansprakelijkheid van verzekerde overeenkomstig de voorwaarden die behoren bij de in de Polis van toepassing verklaarde Rubrieken.

3.2. Vereisten voor een aanspraak

Voor alle Rubrieken geldt als voorwaarde voor dekking dat:

- de aanspraak voor de eerste maal tegen verzekerde is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur schriftelijk bij de Maatschappij is aangemeld;
- de aanspraak, dan wel de omstandigheid die tot een aanspraak zou kunnen leiden, bij het aangaan van de verzekering bij zowel de verzekeringnemer als bij de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was.

Wanneer een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de Maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit, ongeacht op welk tijdstip, geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.

3.3. Verzekeringsgebied

Een handelen of nalaten waaruit de aanspraak voortvloeit, dient te hebben plaatsgevonden binnen Europa, daaronder mede begrepen het Aziatisch deel van Turkije, Israël, Tunesië en Marokko.

De oostelijke begrenzing wordt gevormd door de geologische oost/west waterscheiding in het Oeral-gebergte en de loop van de rivier de Oeral vanuit het Oeral-gebergte tot de Kaspische Zee.

Niet verzekerd zijn aanspraken voor schade door zaken, die door een verzekerde of door een ander beroeps- of bedrijfsmatig geëxporteerd zijn naar gebieden buiten het hierboven omschreven verzekeringsgebied en aanspraken gebaseerd op het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada.

Voor reizen die een verzekerde maakt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf is het geldigheidsgebied de gehele wereld, behalve voor aanspraken die voortvloeien uit het tijdens deze reizen daadwerkelijk verrichten van activiteiten in de verzekerde hoedanigheid.

3.4. Meerdere verzekerden ten opzichte van elkaar

De verzekerden gelden ten opzichte van elkaar en onderling als derden, waarbij evenwel nooit dekking bestaat voor schade aan eigendommen van de verzekeringnemer, dan wel schade aan zaken waarover hij beschikt op grond van huurkoop of leasing, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende gevolgschade.

(Mee-)verzekerde rechtspersonen zullen onderling niet als derden ten opzichte van elkaar worden beschouwd.

3.5. Ondergeschikten

Voor niet in loondienst van de verzekeringnemer werkzaam zijnde ondergeschikten en voor eventuele andere medeverzekerden is de dekking ingeval van schade pas van kracht nadat de verzekeringnemer een daartoe strekkende verklaring aan de Maatschappij heeft afgelegd.

3.6. Tijdstip schademelding bepaalt voorwaarden

Wanneer een omstandigheid conform het overigens in deze Algemene Polisvoorwaarden gestelde onmiddellijk nadat een verzekerde ervan kennis droeg, tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de Maatschappij is aangemeld, dan zal de aanspraak die daaruit voortvloeit, ongeacht op welk tijdstip, geacht worden te zijn ingesteld op die meldingsdatum. In een dergelijk geval zijn de verzekeringsvoorwaarden van toepassing zoals die op die datum van kracht waren.

3.7. Inlooprisico

Aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden voor de ingangsdatum van de verzekering zijn niet verzekerd, tenzij daarover bij aanvang van de verzekering overeenstemming werd bereikt, waarvan in de Polis melding is gemaakt.

3.8. Uitlooprisico en nameldtermijn

Wanneer de Maatschappij gebruik maakt van haar recht tot beëindiging van deze Polis, anders dan wegens het opzettelijk verstrekken van onjuiste informatie, dan heeft verzekeringnemer het recht om de meldingstermijn voor aanspraken met één jaar te verlengen. Voor deze verlenging is verzekeringnemer geen extra premie verschuldigd.

Wanneer de verzekering eindigt wegens beëindiging van de verzekerde bedrijfsactiviteiten, anders dan door verkoop of overname, dan kan een verlenging van drie jaren van de meldingstermijn voor aanspraken worden overeengekomen. De premie voor deze verlenging bedraagt 75% van de laatst geldende jaarpremie, met inachtneming van de eventuele naverrekeningsgegevens over dat jaar.

Verzekeringnemer dient, als hij van hiervoor genoemde rechten gebruik wenst te maken, voor de beëindigingsdatum schriftelijk aan de Maatschappij daarvan kennis te geven.

Aanspraken die gemeld worden in de overeengekomen verlengde meldingstermijn zullen door de Maatschappij worden aangenomen en behandeld voor zover zij voortvloeien uit een handeling of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering.

Aanspraken gemeld tijdens de overeengekomen verlengde meldingstermijn worden toegerekend aan het verzekeringsjaar waarin de beëindigingsdatum is gelegen. Van toepassing zijnde limieten per verzekeringsjaar zijn op deze aanspraken van toepassing.

De namelingsdekking geldt niet wanneer blijkt, dat de door deze Polis gedekte aansprakelijkheid ook op (een) andere polis(sen) is gedekt, of daarop gedekt zou zijn wanneer de onderhavige Polis niet zou hebben bestaan.

3.9. Verzekerd bedrag

Per aanspraak vergoedt de Maatschappij voor alle verzekerden tezamen de schade tot ten hoogste het in de Polis genoemde verzekerde bedrag.

Als in de Polis tevens een maximaal bedrag per verzekeringsjaar is vastgesteld, kunnen ter zake van alle in enig verzekeringsjaar aangemelde aanspraken en/of omstandigheden tezamen nooit meer rechten aan de Polis worden ontleend dan maximaal dit genoemde jaarbedrag. De datum van de eerste schriftelijke melding van een aanspraak en/of omstandigheid is bepalend voor het verzekeringsjaar waaraan de betreffende aanspraak en/of omstandigheid wordt toegerekend.

3.10. Eigen risico

Het op het Polisblad vermelde eigen risico wordt gerekend per aanspraak en geldt uitsluitend ingeval van zaakschade.

Verzekeringnemer is verplicht dit eigen risico aan de Maatschappij te voldoen zodra deze tot het betalen van een schade aan een derde is overgegaan. Als dit eigen risico niet binnen 1 maand na aanbieding van de nota is voldaan is de Maatschappij gerechtigd de dekking van deze verzekering te beëindigen. Wanneer de Maatschappij van haar recht gebruik maakt, blijft de verplichting tot betaling van het eigen risico onverkort van kracht.

Een beëindigde dekking gaat weer in op de dag volgende op die waarop het eigen risico door de Maatschappij werd aangenomen.

3.11. Limiet brand- en ontploffingschade

Zaakschade ten gevolge van brand en/of ontploffing wordt vergoed tot ten hoogste het daarvoor in de Polis genoemde bedrag per aanspraak.

3.12. Cumulatie

Wanneer de aansprakelijkheid van een verzekerde onder meer in deze Polis van toepassing verklaarde Rubrieken is verzekerd, zullen de verzekerde bedragen van deze Rubrieken niet cumuleren.

3.13. Samenloop

Wanneer de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid op (een) andere polis(sen) gedekt is of daarop gedekt zou zijn als de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, geldt de onderhavige verzekering niet als excedent van de andere polis(sen). Een eigen risico op een andere verzekering wordt onder deze verzekering niet vergoed.

ARTIKEL 4. Extra vergoedingen boven het verzekerde bedrag

Tot de in de Polis genoemde verzekerde bedragen geeft de verzekering eveneens recht op vergoeding van:

- bereddingskosten;
- kosten van met goedvinden of op verlangen van de Maatschappij verleende rechtsbijstand en/of gevoerde procedures tegen ingestelde aanspraken, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan de verzekerde mocht worden veroordeeld. Op deze kosten is geen eigen risico van toepassing.
Als de schadevergoedingsplicht van verzekerde het verzekerde bedrag per aanspraak overschrijdt, zullen de hier bedoelde kosten worden vergoed naar verhouding tussen het verzekerde bedrag en de schadevergoedingsplicht.
Als bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voor zover zij voor rekening van de Maatschappij zijn, ten gunste van de Maatschappij.
- de wettelijke rente over dat deel van de hoofdsom, dat onder de dekking van deze Polis valt.

Deze kosten en rente worden tezamen tot maximaal éénmaal het in de Polis genoemde verzekerde bedrag per aanspraak zelfs boven de verzekerde som vergoed.

Wanneer de verzekerde schade het verzekerde maximum per aanspraak overschrijdt volgt vergoeding van deze kosten en rente in de verhouding waarin het verzekerde maximum per aanspraak staat tot de totale verzekerde schade.

ARTIKEL 5. Uitsluitingen

Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor:

5.1. Motorrijtuigen

Aanspraken die verband houden met het houden, gebruiken of besturen van motorrijtuigen, tenzij sprake is van:

- schade die door een verzekerde als passagier van een motorrijtuig is veroorzaakt;
- schade met of door motorrijtuigen veroorzaakt door en/of aan ondergeschikten tijdens het verrichten van activiteiten voor verzekeringnemer, waarbij gebruik gemaakt wordt van een motorrijtuig, waarvan verzekeringnemer geen houder of bezitter is. Deze dekking geldt op voorwaarde dat (ook) de verzekeringnemer voor de schade aansprakelijk is.
Schade ontstaan aan het motorrijtuig zelf komt niet voor vergoeding in aanmerking, ongeacht of ten aanzien van die schade is voldaan aan de vereisten waaronder volgens Artikel 5.11., tweede gedachtestreepje, dekking bestaat.

De hier omschreven dekking geldt niet indien en voor zover de schade is gedekt onder een verzekering in de zin van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen.

Evenmin kan op de dekking een beroep gedaan worden voor het vergoeden van een onder die verzekering geldend eigen risico.

5.2. Atoomkernreacties/Nucliden

Schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, onverschillig hoe de reactie is ontstaan.

Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

De uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten de kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commer-

ciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door het betreffende Ministerie moet zijn afgegeven.

Voor zover op grond van de wet een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht.

Onder "wet" is te verstaan de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen, zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie.

Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van bedoelde wet.

5.3. (Bio)chemische wapens

Schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit het gebruik van of de omgang met een chemisch, biologisch, biochemisch of elektromagnetisch wapen.

5.4. Seksuele gedragingen

Schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit:

- seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard ook;
- gedragingen als hierboven omschreven, gepleegd in groepsverband, ook ingeval niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

5.5. Molest

Schade veroorzaakt door of voortvloeiende uit:

- Gewapend conflict
Onder gewapend conflict wordt verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapend optreden van een Vredesmacht van de Verenigde Naties.
- Burgeroorlog
Onder burgeroorlog wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.
- Opstand
Onder opstand wordt verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
- Binnenlandse onlusten
Onder binnenlandse onlusten wordt verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.
- Oproer
Onder oproer wordt verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
- Mouterij
Onder mouterij wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland d.d. 2 november 1981 ter griffie van de Rechtbank in Den Haag is gedeponeerd.

Aanvullend is tevens uitgesloten:

- de uitwerking van torpedo's, drijvende en/of vaste mijnen, bommen en andere voor oorlogsgebruik bestemde vernielingswerktuigen al mocht de schade in vredetijd zijn ontstaan;
- geweld, gepleegd in verband met staking, uitsluiting van werklieden, opstootjes of plaatselijke ongeregeldeheden.

5.6. Schade voortvloeiende uit een beding

Schade voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie- of vrijwaringsbeding of soortgelijk beding, behalve indien en voor zover de aansprakelijkheid ook zou hebben bestaan zonder deze bedingen.

5.7. Opzet

Schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit:

- opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van verzekerde;
- gedragingen als hierboven omschreven, gepleegd in groepsverband, ook ingeval niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

Aan het opzettelijk karakter van het wederrechtelijk handelen of nalaten in de hierboven omschreven situaties doet niet af, dat verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat hij/zij niet in staat is zijn/haar wil te bepalen.

Wanneer verzekerde een rechtspersoon is, een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap, wordt voor de toepassing van dit Artikel onder verzekerde verstaan een bestuurder (in de zin van Boek 2 BW) respectievelijk een behorend vennoot.

5.8. Fraude en onware opgave

Schade, verlies of kosten waarbij sprake is van fraude of waarvan omtrent ontstaan, aard of omvang verzekerde verwijtbaar een onvolledige of onware opgave doet.

5.9. Niet nakomen verplichtingen

Schade, verlies of kosten door het niet of niet tijdig nakomen van enige op grond van deze Polis op de verzekerde rustende verplichting.

5.10. Software en virussen

Schade direct of indirect veroorzaakt of verergerd door voortvloeiend uit de toepassing of het gebruik van computers, computersoftware, beschadigende code, computervirussen of vergelijkbare processen, welke met het doel schade te berokkenen zijn of worden toegepast in onverschillig welk elektronisch systeem.

5.11. Opzicht

Schade toegebracht aan zaken, zowel roerend als onroerend, met inbegrip van de schade wegens het niet kunnen gebruiken van deze zaken, die een verzekerde respectievelijk een ander namens hem, vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, pacht, leent, bewaart, of uit hoofde van huurkoop-, lease-, pandovereenkomst, recht van vruchtgebruik of om enige andere reden onder zich heeft of heeft gehad.

Deze uitsluiting geldt evenwel niet voor:

- schade aan zaken bij cliënten of derden ontstaan tijdens de uitvoering van werkzaamheden bij die cliënten of, in hun opdracht bij die derden. De aanspraak tot vergoeding van zaken die werden gebruikt of specifiek in bewerking of behandeling zijn of zijn geweest, is echter niet verzekerd;
- schade aan zaken van ondergeschikten waarvoor verzekeringnemer als werkgever aansprakelijk is, mits Rubriek III Werkgeversaansprakelijkheid is meeverzekerd;
- schade aan zaken die een verzekerde, of iemand anders namens hem, anders dan op grond van huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich heeft, indien en voor zover die schade reeds door een brandverzekeraar is vergoed;
- voor schade aan motorrijtuigen aangericht als passagier;
- voor schade veroorzaakt door radio-, radar-, en televisieantennes aan een gehuurd pand en de zich daarin

bevindende zaken voor zover de verzekerde geen eigenaar, houder of huurkoper is van die zaken of dat pand;

- voor schade aan gehuurde of (al dan niet tegen betaling) aan de verzekerde ter beschikking gestelde lokalen, stands en dergelijke, tijdens deelname aan beurzen en tentoonstellingen.

5.12. (Lucht-)vaartuigen

Zaakschade toegebracht met of door (lucht-)vaartuigen.

5.13. Geleverde zaken/diensten

Aanspraken tot vergoeding van:

- schade aan en waardevermindering van, door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde, (op)geleverde zaken;
- schade en kosten verband houdende met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van, door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde, (op)geleverde zaken; deze uitsluiting geldt evenwel niet voor kosten die tevens te beschouwen zijn als bereddingskosten;
- schade en kosten, ongeacht door wie de schade is geleden of de kosten zijn gemaakt, die verband houden met het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van, door of onder verantwoording van verzekerde, uitgevoerde werkzaamheden.

Bij schade aan zaken die, anders dan ten gevolge van een montage- of plaatsingsfout na (op)levering, is veroorzaakt door een na (op)levering van de zaak daarin, door of onder verantwoording van verzekerde, gemonteerd of geplaatst onderdeel, geldt deze uitsluiting alleen voor dat betreffende onderdeel.

5.14. Niet nakoming overeenkomst

Schade welk het gevolg is van het niet of niet tijdig nakomen van een overeenkomst.

5.15. Overtreding voorschriften

Schade voortvloeiende uit een handelen of nalaten, dat bewust in strijd is met een wet of enig ander van overheidswege gegeven voorschrift.

Wanneer verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van dit Artikel onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, almede enige functionaris in dienst van verzekerde, die door (een lid van) de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor naleving van een bepaalde wet of een bepaald voorschrift.

5.16. 'Garanties'

Wanneer op het Polisblad of in de Algemene- of Bijzondere Voorwaarden onder vermelding van 'garantie' een bepaling is vastgelegd, dan is de Maatschappij niet gehouden tot schadevergoeding wanneer blijkt dat de aanspraak of de omstandigheid (mede) heeft kunnen ontstaan doordat niet aan de gestelde bepaling werd voldaan, tenzij in de garantie anders is overeengekomen.

5.17. Onvoldoende zorg

Schade voortvloeiende uit onvoldoende zorg voor onderhoud, dan wel schade ontstaan of verergerd doordat verzekerde verzuimd heeft een schade te repareren of te doen repareren of verlies te doen vervangen.

5.18. Boeten/afkoopsommen

Straf- en bestuursrechtelijke boeten, afkoopsommen en daarmee samenhangende gerechtskosten worden niet vergoed.

5.19. Vestiging(en) buiten Nederland

De aansprakelijkheid voor schade in verband met een vestiging buiten Nederland, tenzij de Maatschappij en verzekeringnemer anders overeenkomen.

5.20. Uitsluitingen niet toepasbaar

De uitsluitingen genoemd onder 5.7., 5.8., 5.9, 5.15. en 5.17. gelden niet voor de verzekeringnemer die aantoonbaar dat de daarin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake van de omstandigheden geen verwijt treft.

5.21. Handels- en economische sancties

Schade aan en/of verlies van zaken waarin op grond van nationale of internationale regelgeving niet mag worden gehandeld.

Tevens is uitgesloten de (financiële) belangen van personen, ondernemingen, overheden en andere entiteiten ten aanzien waarvan het verzekeraars ingevolge nationale of internationale regelgeving niet is toegestaan die belangen te verzekeren.

ARTIKEL 6. Terrorismedekking

Voor schade ten gevolge van terrorisme, kwaadwillige besmetting en/of preventieve maatregelen en handelingen of gedragingen ter voorbereiding daarvan, hierna, zowel gezamenlijk als afzonderlijk te noemen het "terrorismerisico" is de uitkering beperkt tot de uitkering zoals deze is omschreven in het Clausuleblad terrorismedekking van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT).

De afwikkeling van een schademelding op grond van het terrorismerisico geschiedt overeenkomstig het van toepassing zijnde Protocol.

Het protocol, inclusief toelichting, en het Clausuleblad zijn op 23 november 2007 bij de Kamer van Koophandel Den Haag gedeponneerd onder nummer 27178761. Deze teksten zijn in te zien c.q. te downloaden via de site www.terrorisneverzekerd.nl of via www.tvm.eu.

ARTIKEL 7. Aangifte en regeling van schade

7.1. Verplichtingen bij schade

Zodra een verzekerde kennis draagt van een aanspraak of een omstandigheid waaruit voor de Maatschappij een verplichting tot schadevergoeding kan voortvloeien is hij verplicht:

- daarvan uiterlijk binnen 3 dagen aan de Maatschappij kennis te geven. Als voorlopige schademelding kan een mondelinge of schriftelijke mededeling dienen, welke echter binnen 7 dagen gevolgd moeten worden door inzending van een volledig ingevuld schadeaangifteformulier;
- alle stukken zoals straf- en civiele dagvaardingen, documenten, brieven e.d. welke hij over de schade ontvangt, aan de Maatschappij te zenden;
- aanwijzingen van de Maatschappij stipt op te volgen;
- zich te onthouden van elke toezegging, verklaring of handeling, waaruit erkenning van de verplichting tot schadevergoeding zou kunnen worden afgeleid en van alles wat tot benadeling van de belangen van de Maatschappij zou kunnen leiden;
- zijn volledige steun en medewerking aan de Maatschappij respectievelijk haar gemachtigde en/of deskundige te verlenen, haar alle inlichtingen volledig en naar waarheid te verschaffen en haar desverlangd de nodige schriftelijke volmachten te verstrekken;
- het ontstaan van verdere schade zoveel mogelijk te beperken.

Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend als verzekerde heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van schade als bedoeld in artikel 7:957 BW en daardoor de Maatschappij heeft benadeeld.

7.2. Vaststellen en regelen van schade

Het vaststellen en regelen van de schade en, zo nodig, het verweeren in en buiten rechte tegen aanspraken van derden, voor zover deze ten laste van de Maatschappij zouden kunnen komen, zal uitsluitend door de Maatschappij worden verricht, zonder dat zij daartoe uitdrukkelijke toestemming van de verzekerde behoeft. Bij betaling rechtstreeks aan derden zal de Maatschappij rechtsgeldig gekwetend zijn.

7.3. Beslissing

De Maatschappij neemt ten aanzien van de vraag of zij met betrekking tot een schade verplichtingen heeft jegens verzekeringnemer een beslissing, zodra zij in het bezit is van de daartoe vereiste gegevens.

7.4. Aanstelling raadsman

De Maatschappij is gerechtigd de verzekerde tegen wie een strafvervolgning wordt ingesteld door haar raadsman te doen bijstaan.

De verzekerde is verplicht hiertoe zijn medewerking te verlenen.

Ingeval dat verzekerde wordt veroordeeld kan de Maatschappij hem niet verplichten tegen het gewezen vonnis hoger beroep aan te tekenen.

7.5. Benoeming deskundige

Wanneer de Maatschappij het nodig oordeelt, zal zij de schade doen vaststellen door een door haar te benoemen deskundige, aan wie alle gewenste inlichtingen, bescheiden enz. inzake de schade dienen te worden overgelegd. De kosten van deze schadevaststelling komen ten laste van de Maatschappij.

7.6. Schadevergoeding aan derden

De Maatschappij is bevoegd zelf de verzekerde schadevergoeding aan derden alsmede proceskosten te voldoen. De ter zake door de Maatschappij genomen beslissingen zijn voor verzekerden bindend.

Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met in achtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

7.7. Periodieke uitkeringen

Als de te betalen schadevergoeding in de vorm van periodieke uitkeringen dient plaats te vinden en de contante waarde daarvan, eventueel tezamen met andere schadevergoedingen, hoger is dan het verzekerde bedrag, wordt de duur of de hoogte van die periodieke uitkeringen naar evenredigheid verminderd.

ARTIKEL 8. Fraude

De Maatschappij houdt zich het recht voor om in geval van fraude:

- aangifte te doen bij politie of Openbaar Ministerie;
- de verzekering(en) te beëindigen;
- het fraudegeval te registreren in het tussen verzekeraars gehanteerde signaleringssysteem;
- een eventueel reeds gedane uitkering of de waarde van een eventueel reeds gedane vergoeding en/of verrichte dienst terug te vorderen, dan wel verzekeringsdekking alsnog te ontzeggen;
- de eventuele reeds gemaakte kosten ter vaststelling van de fraude, het recht op uitkering en/of de omvang van de uitkering te verhalen op de verzekeringnemer of de verzekerde.

ARTIKEL 9. Eigen risico

Het op het Polisblad genoemde eigen risico is per aanspraak van toepassing. Het eigen risico is niet van toepassing voor kosten van verweer en voor de kosten van rechtsbijstand als genoemd in Artikel 4., tweede gedachtestreepje.

ARTIKEL 10. Premiebetaling

10.1. Vooruitbetaling

De verzekeringnemer dient de verschuldigde premie vooruit te betalen. De maatschappij dient de premie uiterlijk op de in de premienota genoemde vervaldag te ontvangen. Onder premie wordt mede verstaan de kosten en de eventuele assurantiebelasting.

10.2. Aanvangspremie

Als de aanvangspremie niet uiterlijk op de dertigste dag na notadatum (dagtekening van de nota) door de maatschappij is ontvangen wordt geen dekking verleend en vervalt het recht op aanspraken ten aanzien van alle gebeurtenissen die na genoemde dertigste dag hebben plaatsgevonden. Hiervoor is geen ingebrekestelling van de Maatschappij nodig.

De maatschappij behoudt zich het recht voor om de aanspraken ten aanzien van alle gebeurtenissen vóór genoemde dertigste dag op te schorten

10.3. Vervolgpremie

Als de vervolgpremie niet uiterlijk op de vervaldag genoemd in de premienota is voldaan, wordt geen dekking verleend. Het recht op aanspraken vervalt ten aanzien van alle gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden vanaf de vijftiende dag nadat de Maatschappij de verzekeringnemer na de vervaldag schriftelijk, onder vermelding van de gevolgen van niet betaling, heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

De maatschappij behoudt zich het recht voor om de aanspraken ten aanzien van alle gebeurtenissen vóór voornoemde vijftiende dag op te schorten.

10.4. Opschorting dekking

Voor gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden in de periode dat de dekking is opgeschort, bestaat geen recht op aanspraken na herstel van de dekking.

Voor gebeurtenissen, die hebben plaatsgevonden vóór de periode dat de dekking is opgeschort, bestaat alleen recht op aanspraken tot het moment dat de dekking werd opgeschort en vanaf de dag volgend op de dag nadat het verschuldigde door de Maatschappij is ontvangen en aanvaard.

De Maatschappij behoudt zich het recht voor om tijdens de periode van opschorting ook haar werkzaamheden op te schorten.

10.5. Herstel dekking

De opgeschorte dekking wordt weer in kracht hersteld nadat de verschuldigde premie door de Maatschappij is ontvangen en aanvaard. Na aanvaarding van de verschuldigde premie is er vanaf de volgende dag weer dekking. De verzekeringnemer blijft verplicht de premie, waaronder begrepen eventuele in rekening gebrachte incassokosten en of wettelijke rente, te betalen.

ARTIKEL 11. Duur en einde van de verzekering

11.1. Ingangsdatum, contractduur en verlenging

De verzekering gaat in op de op het Polisblad genoemde ingangsdatum te 00.00 uur. De verzekering heeft een op het Polisblad vermelde contractduur.

De verzekering wordt na afloop van de contractduur telkens stilzwijgend voortgezet voor een gelijke termijn, tenzij de "Gedragscode geïnformeerde verlenging en contractstermijnen zakelijke schade- en levensverzekeringen" van toepassing is. In dat geval wordt de contractduur verlengd met de in de voornoemde Gedragscode vermelde termijn waarbij geldt dat na de 1^e contracttermijn, de verzekering op elk gewenst moment opzegbaar is met inachtneming van een opzegtermijn van 1 maand.

11.2. Beëindiging door partijen per contractvervaldatum

Partijen hebben het recht de verzekering met ingang van de op het Polisblad vermelde contractvervaldatum schriftelijk op te zeggen met een opzegtermijn van 2 maanden.

11.3. Tussentijdse beëindiging van de verzekering

Partijen mogen de verzekering beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden als:

- blijkt dat de Grondslag zodanig is veranderd, dat gebondenheid aan de verzekering niet meer van de opzeggende partij kan worden verlangd;
- een gemelde schade van dien aard is dat gebondenheid aan de verzekering niet meer van de opzeggende partij kan worden verlangd. De termijn van 2 maanden vangt aan op de dag volgend op de dag waarop de beslissing omtrent de gemelde schade is meegedeeld;
- gedurende de contractduur het aansprakelijkheidsrisico zodanig wordt of zal worden verzwaaard door wetgeving in formele of materiële zin, dat gebondenheid aan de verzekering niet meer van de opzeggende partij kan worden verlangd. De Maatschappij kan in deze situatie ook besluiten voorwaarden en/of premie te herzien. In dat geval heeft de verzekeringnemer het recht deze herziening schriftelijk te weigeren tot 30 dagen na mededeling van de herziening.

Voorts heeft de Maatschappij het recht de verzekering schriftelijk te beëindigen met inachtneming van een termijn van 2 maanden, wanneer een wijziging in Artikel 19.2. daartoe aanleiding is.

De Maatschappij mag de verzekering eveneens beëindigen als aan verzekeringnemer (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend, zijn faillissement wordt uitgesproken of een verzoek tot toetreding tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) wordt ingediend. Verzekeringnemer dient de Maatschappij direct in kennis te stellen per welke datum hiervan sprake is. Mocht van dit opzeggingsrecht gebruik worden gemaakt dan eindigt de verzekering per de datum van surseance, faillissement of toetreding tot de Wsnp.

11.4. Beëindiging van rechtswege

De verzekering eindigt van rechtswege zodra de verzekeringnemer of, in geval van zijn overlijden, zijn erfgenamen de activiteiten van het verzekerde bedrijf beëindigen.

De verzekeringnemer of zijn erfgenamen zijn verplicht binnen 8 dagen van de beëindiging mededeling te doen aan de Maatschappij.

Zolang verzekeringnemer of zijn erfgenamen de plicht tot mededeling aan de Maatschappij niet hebben vervuld, blijven zij gehouden de premie te voldoen, alsof de verzekering niet geëindigd was.

ARTIKEL 12. Premierestitutie

Behalve bij opzegging wegens opzet de Maatschappij te misleiden, wordt bij tussentijdse opzegging de lopende premie naar billijkheid verminderd.

ARTIKEL 13. Herziening van tarieven en voorwaarden

13.1. Herzieningsrecht en mededeling

De Maatschappij heeft het recht de premie en/of de voorwaarden van verzekering per een nader door haar te bepalen datum te herzien.

De Maatschappij zal de verzekeringnemer tenminste 30 dagen voor de herzieningsdatum informeren, tenzij het een algemene landelijke herziening betreft waarvan de Maatschappij per circulaire of door een mededeling op de premienota kan kennisgeven.

13.2. Recht van weigering

De verzekeringnemer heeft het recht deze herziening te weigeren door de verzekering op te zeggen, behoudens wanneer de herziening uitsluitend bestaat uit:

- een verlaging van de premie;
- een verruiming van de voorwaarden / een uitbreiding van de dekking;
- een aanpassing van de premie en/of voorwaarden die voortkomt uit wettelijke regelingen of bepalingen;
- een premieaanpassing als gevolg van indexering en/of naverrekening.

Deze weigering dient per aangetekend schrijven binnen 30 dagen na datum postmerk van de circulaire of premienota, als de herziening daarop wordt medegedeeld, aan de Maatschappij te worden meegedeeld.

De verzekering eindigt dan automatisch op de herzieningsdatum te 00.00 uur, of als de opzeggingsbrief na de herzieningsdatum door de Maatschappij is ontvangen op de datum waarop de opzeggingsbrief door de Maatschappij is ontvangen.

ARTIKEL 14. Zekerheidstelling

Wanneer ter zake van een schadegeval door de overheid het stellen van een zekerheid wordt verlangd om de opheffing van een op een gevaarsobject gelegd beslag of de invrijheidstelling van een verzekerde te verkrijgen, zal de Maatschappij deze zekerheid stellen tot ten hoogste EUR 25.000 voor alle verzekerden tezamen, mits de betrokken verzekerde jegens de Maatschappij aanspraak heeft op vergoeding van de schade en mits geen aanspraken van soortgelijke aard kunnen worden ontleend aan een elders lopende verzekering al dan niet van oudere datum.

Verzekerde is verplicht de Maatschappij te machtigen over de zekerheidstelling te beschikken, zodra deze wordt vrijgegeven; hij zal ook alle medewerking moeten verlenen om de terugbetaling te verkrijgen.

ARTIKEL 15. Recht, klachten en geschillen

15.1. Toepasselijk recht

Op de verzekering is Nederlands recht van toepassing.

15.2. Klachten en geschillen

In alle gevallen waarin deze Polisvoorwaarden niet voorzien, beslist de Maatschappij.

Klachten of geschillen over bemiddeling of de totstandkoming en uitvoering van deze verzekering kunnen worden voorgelegd aan het interne klachtenbureau van de Maatschappij, via klachtenloket@tvm.nl. Een klacht kan ook per brief worden verstuurd aan: TVM Klachten Transport, Postbus 130, 7900 AC Hoogeveen.

Als de verzekerde een consument is, en zich in het oordeel van het interne klachtenbureau niet kan vinden, dan kan hij/zij zich wenden tot het:

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, tel.: 0900-3552248, e-mail: info@kifid.nl.

Als verzekerde het geschil niet aan de Maatschappij en/of het KiFiD wil of kan voorleggen, dan kan het geschil worden voorgelegd aan de bevoegde rechter.

ARTIKEL 16. Persoonsgegevens

Bij de aanvraag of wijziging van een verzekering en in geval van een schade worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door de Maatschappij verwerkt:

- ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten;
- voor het uitvoeren van marketingactiviteiten;
- ten behoeve van het waarborgen van de veiligheid en integriteit van de financiële sector, waaronder onder andere maar niet uitsluitend moet worden begrepen het voorkomen en bestrijden van fraude;
- voor statistische analyse;
- om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen;
- in de database van de Stichting Centraal Informatie Systeem (Stichting CIS);
- ten behoeve van de vennootschappen waarmee TVM een groep vormt. De persoonsgegevens worden binnen deze groep uitgewisseld.

In verband met een verantwoord acceptatiebeleid raadpleegt de Maatschappij uw gegevens bij de Stichting CIS te Den Haag. Doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Zie voor meer informatie www.stichtingcis.nl. Hier vindt u ook het van toepassing zijnde privacyreglement van de Stichting CIS.

Op de verwerking van persoonsgegevens is de Gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen" van toepassing.

De volledige tekst van de Gedragscode kunt u lezen op de website van het Verbond van Verzekeraars, www.verzekeraars.nl.

U kunt de Gedragscode opvragen bij het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon (070) 3338500.

ARTIKEL 17. Lidmaatschap

Het sluiten van deze verzekering door een in Nederland gevestigd bedrijf heeft tot gevolg dat de verzekeringnemer het lidmaatschap van de Coöperatie TVM U.A. mag aanvragen, behalve wanneer deze verzekering via een gevolmachtigd agent loopt.

De Coöperatie TVM U.A. heeft onder meer het recht het lidmaatschap op te zeggen per de datum dat deze verzekering gaat lopen via een gevolmachtigd agent.

ARTIKEL 18. Adres

Schriftelijke stukken van en namens de Maatschappij, aan verzekeringnemer en/of verzekerde toegestuurd op het laatst bekende adres, worden geacht verzekeringnemer en/of verzekerde te hebben bereikt.

ARTIKEL 19. Riscowijziging

19.1. Bedrijfsuitbreiding binnen hoedanigheid

De verzekering blijft onverminderd van kracht, wanneer tijdens een verzekeringsjaar wijzigingen en/of uitbreidingen plaatsvinden binnen de grenzen van de op het Polisblad genoemde hoedanigheid, mits de verzekeringnemer deze binnen drie maanden na het einde van dat verzekeringsjaar aan de Maatschappij meldt en de eventueel daarvoor verschuldigde premie betaalt.

19.2. Andere riscowijzigingen

Wanneer sprake is van:

- zodanige wijziging in de aard van de in de Polis vermelde activiteiten, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzwakt, en/of
- wijziging van de verzekerde hoedanigheid, en/of
- wijziging van de rechtsvorm waarbinnen het verzekerde bedrijf wordt uitgeoefend, en/of
- levering of behandeling van andere zaken dan in de polis is vermeld, en/of
- het oprichten van vestigingen buiten Nederland,

is verzekeringnemer verplicht hiervan terstond aan de Maatschappij schriftelijk kennis te geven.

Na kennisgeving van een riscowijziging als in voorgaand sub vermeld heeft de Maatschappij het recht voor te stellen de verzekering op gewijzigde premie en voorwaarden voort te zetten dan wel op te zeggen.

De verzekering is voor een met de genoemde riscowijziging(en) verband houdende aanspraak of omstandigheid pas van kracht nadat de Maatschappij en verzekeringnemer overeenstemming hebben bereikt over de premies en voorwaarden waarop het nieuwe risico wordt verzekerd.

19.3. Aanvaarding/afwijzing voorstel

Doet de Maatschappij een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan heeft verzekeringnemer het recht binnen een termijn van dertig dagen het voorstel al dan niet te aanvaarden.

Wanneer verzekeringnemer het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de Polis die door de Maatschappij na de ontvangst van de kennisgeving tot riscowijziging en gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op de aldus overeengekomen voorwaarden.

Wanneer verzekeringnemer het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de Polis die door de Maatschappij daarna gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op de reeds geldende voorwaarden, indien en voor zover verzekerde aantoonbaar dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de bedoelde wijziging van het risico.

Heeft de Maatschappij zich het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen wanneer verzekeringnemer zijn voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt de dekking dertig dagen nadat de Maatschappij het bericht van opzegging schriftelijk heeft meege-deeld.

19.4. Achterwege blijven kennisgeving van riscowijziging

Blijft een kennisgeving als bedoeld in Artikel 19.2. achterwege, dan vervalt elke aanspraak op vergoeding onder de Polis, tenzij verzekerde aantoonbaar dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging.

ARTIKEL 20. Premieberekening

Als de premie afhankelijk is van jaarlijks veranderlijke grondslagen zoals loon of omzet, dan gelden de navolgende bepalingen:

- onder jaaromzet wordt verstaan het totaalbedrag van de in het kalenderjaar voorafgaande aan de premieervaldatum door verzekeringnemer aan derden voor geleverde producten en/of diensten uitgeschreven facturen, nota's, enz.;
- onder jaarloon wordt verstaan het loonbedrag dat door de verzekeringnemer over het kalenderjaar voorafgaande aan de premieervaldatum is opgegeven aan de fiscus;
- jaarlijks zendt de Maatschappij verzekeringnemer een vragenformulier betreffende de naverrekeningsgegevens over het voorgaande kalenderjaar. De verzekeringnemer is verplicht dit vragenformulier uiterlijk binnen twee maanden ingevuld en ondertekend te retourneren;
- aan het begin van ieder verzekeringsjaar zal een voorlopige premie voor dat jaar worden berekend op basis van de gegevens uit het laatst ontvangen vragenformulier;
- de definitieve premie wordt aan de hand van dezelfde opgave over het voorafgaande verzekeringsjaar vastgesteld;
- wanneer verzekeringnemer het vragenformulier niet of niet tijdig retourneert, dan heeft de Maatschappij het recht de definitieve premie over het voorgaande verzekeringsjaar en de voorlopige premie voor het lopende verzekeringsjaar vast te stellen door de vastgestelde premie over het voorgaande verzekeringsjaar met 50% te verhogen of zoveel meer als de Maatschappij op grond van haar gegevens toekomt.

RUBRIEK II BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR VERZEKERING VAN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

ARTIKEL 21. Dekkingsomschrijving

Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerden als omschreven in de Polis voor schade van derden.

ARTIKEL 22. Insluitingen

Indien en voor zover, anders dan in de vorm van een eigen risico, de aansprakelijkheid niet verzekerd is op (een) andere polis(sen) of daarop verzekerd zou zijn wanneer de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, is eveneens onder deze verzekering begrepen:

22.1. Aansprakelijkheid aanhangers

De aansprakelijkheid van verzekerde voor schade, aan derden toegebracht met of door aanhangwagens, opleggers, containers, e.d., mits deze niet gekoppeld zijn aan een motorrijtuig en de schade is ontstaan nadat de aanhangwagens, opleggers, containers e.d. zijn losgemaakt of losgeraakt en veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.

22.2. Aansprakelijkheid lading

De aansprakelijkheid van verzekerde personen voor schade aan derden toegebracht met of door lading of andere goederen, terwijl deze zich bevinden op, worden vervoerd met, vallen van, dan wel nadat deze zijn gevallen van een motorrijtuig of een daaraan gekoppelde aanhanger, oplegger, container e.d.

ARTIKEL 23. Aanvullende uitsluitingen

Buiten de in Artikel 5. van de Algemene Bepalingen (Rubriek I) genoemde uitsluitingen is niet verzekerd:

23.1. Milieuaantasting

De aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieuaantasting.

23.2. Levering van producten en/of diensten

De aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan derden door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn (op)geleverd, zoals omschreven in Rubriek IV

23.3. Werkgeversaansprakelijkheid

De aansprakelijkheid van verzekerden tegenover ondergeschikten, zoals omschreven in Rubriek III.

RUBRIEK III BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR VERZEKERING VAN WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

ARTIKEL 24. Aanvullende definities

In deze Rubriek wordt personenschade, als genoemd in Artikel 2.12., onderscheiden naar personenschade tengevolge van:

24.1. Ongeval

Onder ongeval wordt verstaan een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld.

24.2. Beroepsziekte

Onder beroepsziekte wordt verstaan een aantasting van de gezondheid, door de opgedragen werkzaamheden ontstaan, van een ondergeschikte niet zijnde het gevolg van een ongeval.

ARTIKEL 25. Omvang van de dekking

Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekeringnemer tegenover ondergeschikten voor schade verband houdende met het verrichten van activiteiten voor verzekeringnemer.

ARTIKEL 26. Insluitingen

Indien en voor zover, anders dan in de vorm van een eigen risico, de aansprakelijkheid niet verzekerd is op (een) andere polis(sen) of daarop verzekerd zou zijn wanneer de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, is eveneens onder deze verzekering begrepen:

26.1. Passagiersrisico

De aansprakelijkheid van verzekerden, binnen de grenzen van deze Polis, voor schade, door hen aan derden toegebracht, terwijl zij zonder zelf het motorrijtuig te besturen, zich in of op het motorrijtuig bevinden, dan wel daar in- of uitstappen.

26.2. Motorrijtuigen van werknemers

De aansprakelijkheid van verzekeringnemer als werkgever voor schade door werknemers van verzekeringnemer aan derden toegebracht door of met motorrijtuigen, die niet aan de verzekeringnemer of diens vennoten of bestuurders in eigendom toebehoren en/of waarvan hij geen bezitter/houder is.

26.3. Geleende, gehuurde of geleasede voertuigen

Schade met of door motorrijtuigen veroorzaakt door en/of aan ondergeschikten tijdens het uitoefenen van het bedrijf van verzekeringnemer, waarbij gebruik gemaakt wordt van een motorrijtuig, die verzekeringnemer geleend, gehuurd of geleased heeft ten behoeve van het bedrijf van verzekeringnemer. Deze dekking geldt op voorwaarde dat (ook) de verzekeringnemer voor de schade aansprakelijk is conform artikel 7:658 BW en/of artikel 7:611 BW.

RUBRIEK IV BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR VERZEKERING VAN PRODUCTEN- EN DIENSTEN-AANSPRAKELIJKHEID

ARTIKEL 27. Omvang van de dekking

Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerde voor schade van derden:

- door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn (op)geleverd;
- veroorzaakt gedurende werkzaamheden bij derden.

ARTIKEL 28. Aanvullende uitsluitingen

Buiten de in Artikel 5. van de Algemene Bepalingen (Rubriek I) genoemde uitsluitingen is niet verzekerd:

28.1. Milieuaantasting

De aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met een milieuaantasting.

28.2. Werkgeversaansprakelijkheid

De aansprakelijkheid van verzekerden tegenover ondergeschikten, zoals omschreven in Rubriek III.

RUBRIEK V BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR VERZEKERING VAN BEPERKTE MILIEUAANSPRAKELIJKHEID

ARTIKEL 29. Omvang van de dekking

Verzekerd is de aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade van derden in verband met een milieuaantasting met betrekking tot de lucht, die plotseling en onzeker is, en niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces

ARTIKEL 30. Aanvullende uitsluitingen

Buiten de in Artikel 5. van de Algemene Bepalingen (Rubriek I) genoemde uitsluitingen is niet verzekerd:

30.1. Aantasting van bodem en (oppervlakte-)water

De aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

30.2. Levering van producten en/of diensten

De aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan derden door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn (op)geleverd, zoals omschreven in Rubriek IV.

30.3. Werkgeversaansprakelijkheid

De aansprakelijkheid van verzekerden tegenover ondergeschikten, zoals omschreven in Rubriek III.

RUBRIEK VI BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR VERZEKERING VAN MILIEUSCHADE (locatiedekking)

ARTIKEL 31. Aanvullende definities

31.1. Verzekerde

Verzekeringnemer en/of de in de Polis als verzekerde(n) genoemde natuurlijke of rechtspersoon(en) voor zover hij/zij belang heeft/ hebben bij het behoud van de verzekerde locatie uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht dan wel voor het behoud daarvan het risico draagt.

31.2. Derde

Ieder ander dan verzekerde, die uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht belang heeft bij het behoud van een zaak dan wel voor het behoud daarvan risico draagt.

31.3. Geldigheidsgebied

De dekking van deze Rubriek is van kracht binnen de Europese Unie, Noorwegen en Zwitserland.

31.4. Verzekerde locatie

Het/de in de Polis vermelde risico-adres(sen).

31.5. Werkzaamheden bij derden

Onder verzekerde locatie wordt eveneens verstaan de locatie, gelegen binnen het geldigheidsgebied, waar de verzekeringnemer of iemand namens hem werkzaamheden verricht binnen de in de Polis vermelde bedrijfsactiviteit.

Voor deze dekking geldt als verzekerd gevaar een emissie veroorzaakt door de hierboven bedoelde werkzaamheden.

31.6. Verzekerde gevaren

Verzekerde gevaren onder deze verzekering zijn:

- alle van buiten komende onheilen;
- enig eigen gebrek van opstallen en roerende zaken, veroorzaakt door fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze.

Deze dekking geldt slechts als is voldaan aan de in de Polis vermelde onderhoudsverplichtingen en wanneer de verontreiniging zich manifesteert binnen de geldigheidsduur van de verzekering.

Ten aanzien van installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien uitsluitend wanneer de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van vijf jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installaties, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het eigen gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

31.7. Emissie

Het vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.

31.8. Verontreiniging

De aanwezigheid van een stof in een zodanige concentratie dat toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.

31.9. Sanering

Het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water (-gang).

Onder ongedaan maken wordt verstaan:

- onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water;
- isolatie van een verontreiniging;
- het opruimen en afvoeren van asbest en daarmee verontreinigde zaken.

31.10. Kosten van preventieve opruiming

Kosten die bij of na de verwezenlijking van een verzekerd gevaar door of vanwege verzekerde zijn gemaakt in verband met het wegnemen, afvoeren en vernietigen van stoffen en voorwerpen, die een dreigend gevaar voor verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(-gang) zouden hebben opgeleverd, als van opruiming zou zijn afgezien.

31.11. Bedrijfsschade

Derving van brutowinst, zijnde de omzet verminderd met de variabele kosten of de vaste kosten vermeerderd met de netto winst of vaste kosten minus verlies.

31.12. Variabele kosten

Kosten die in evenredigheid met en afhankelijk van de omzet toe of afnemen.

31.13. Vaste kosten

Kosten die niet in evenredigheid met en onafhankelijk van de omzet toe- of afnemen.

31.14. Expertisekosten

De kosten van een deskundige die door of met instemming van de Maatschappij is benoemd.

31.15. Verkoopwaarde

Het bedrag dat bij verkoop in het normale verkeer en uitgaande van dezelfde bestemming van het gebouw verkregen zou kunnen worden, exclusief de waarde van de grond.

ARTIKEL 32. Schade aan de verzekerde locatie

32.1. Omvang van de dekking

Verzekerd zijn:

- kosten van sanering van de verzekerde locatie;
- kosten en/of schade van verzekeringnemer of de verzekerde die het gevolg zijn van de sanering;
- andere zaakschade van verzekeringnemer of de verzekerde op de verzekerde locatie die het gevolg zijn van de sanering;
- binnen de grenzen van het verzekerde bedrag is mee-verzekerd de bedrijfsschade van verzekeringnemer of de verzekerde, waaronder mede de kosten ter voorkoming en beperking daarvan.

De schadevergoedingstermijn belooft ten hoogste 52 weken vanaf het moment dat de reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging daadwerkelijk een aanvang heeft genomen.

De kosten ter voorkoming en beperking van bedrijfsschade worden uitsluitend vergoed voor zover de bedrijfsschade inclusief deze kosten het bedrag niet zullen overtreffen dat zou zijn ontstaan zonder de uitgave van deze kosten.

Niet gedekt zijn boetes of kosten wegens het niet of vertraagd nakomen van contracten, afschrijving op dubieuze debiteuren en afschrijving op de door de ramp vernietigde interesten.

En en ander mits:

- de sanering betrekking heeft op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- zaakschade op de verzekerde locatie voortvloeit uit een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het recht-

streekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;

- het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie op de verzekerde locatie zich hebben verwezenlijkt tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
- binnen één jaar na de verwezenlijking van het verzekerde gevaar aanspraak op vergoeding onder deze Polis is gemaakt.

32.2. Verzekerd bedrag

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan het in de Polis vermelde verzekerd bedrag.

32.3. Meeverzekerde kosten

Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:

- expertisekosten;
- bereddingskosten;
- kosten van preventieve opruiming;
- kosten van herstel van beschadiging van bestrating en beplanting, veroorzaakt door de sanering;
- kosten, noodzakelijk om de sanering uit te kunnen voeren. Hieronder worden mede verstaan de kosten van hulpconstructies;
- kosten van herstel van schade die het noodzakelijk gevolg is van de sanering. Hieronder worden mede verstaan de kosten van afbraak en/of herbouw.
De herstel- en/of herbouwkosten worden vergoed tot maximaal het verschil tussen de verkoopwaarde van de opstallen vóór en na de in het kader van de uitvoering van de sanering noodzakelijke afbraak.
- kosten van herstel of vervanging van ondergrondse pijpen, leidingen en/of kabels die als gevolg van de verontreiniging beschadigd zijn geraakt.

32.4. Huur verzekerde locatie

Als verzekeringnemer de verzekerde locatie (of een gedeelte daarvan) heeft gehuurd zijn in aanvulling op hetgeen is bepaald in Artikel 31. ter zake van de kosten van sanering van de verzekerde locatie eveneens verzekerd:

- de kosten en/of schade van de medehuurder(s) en/of de verhuurder van de verzekerde locatie, die het gevolg zijn van de sanering van de verzekerde locatie;
- andere zaakschade van de medehuurder(s) en/of de verhuurder van de verzekerde locatie, inclusief de daaruit voortvloeiende schade, voorgevallen binnen de verzekerde locatie.

Het recht op vergoeding van bovengenoemde kosten en/of schade ontstaat eerst nadat de verzekeringnemer tegenover de Maatschappij schriftelijk heeft verklaard hiermede in te stemmen.

In het kader van de dekking als omschreven in Artikel 40. Verweersbijstand wordt onder 'derden' eveneens verstaan 'medehuurder(s)' en of de 'verhuurder' voor door hen geleden schade binnen de verzekerde locatie.

32.5. Dekking boven het verzekerd bedrag

Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd de wettelijke rente over de door de Maatschappij verschuldigde vergoeding.

Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat de Maatschappij alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.

32.6. Overloop

Wanneer het verzekerd bedrag voor de verzekerde locatie niet toereikend is en het voor derden beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, dan komt (het restant van) dat

verzekerd bedrag ten goede aan het verzekerd bedrag voor de verzekerde locatie.

Als geconstateerd wordt dat een derde aanspraak op vergoeding onder de Polis zou kunnen maken, dan treedt deze overloop alleen in werking als verzekeringnemer een schriftelijke verklaring als bedoeld in Artikel 33.1. Derdenbeding heeft afgelegd.

ARTIKEL 33. Schade van locaties van derden

33.1. Derdenbeding

Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de Polis eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door verzekeringnemer tegenover de Maatschappij afgelegd.

33.2. Omvang van de dekking

Ter zake van door derden geleden schade is verzekerd:

- kosten van sanering van een locatie bij het behoud waarvan en derde belang heeft uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht dan wel voor het behoud waarvan hij risico draagt;
- kosten en/of schade van die derde die het gevolg zijn van de sanering;
- andere zaakschade van een derde, inclusief de daaruit voortvloeiende schade, voorgevallen buiten de verzekerde locatie.

Een en ander mits:

- de sanering betrekking heeft op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- andere zaakschade van een derde voortvloeit uit een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- het verzekerde verzekerd gevaar op de verzekerde locatie zich heeft verwezenlijkt tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
- binnen één jaar na verwezenlijking van het verzekerde gevaar aanspraak op vergoeding onder deze Polis is gemaakt.

33.3. Verzekerd bedrag

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan het in de Polis vermelde verzekerd bedrag.

33.4. Meeverzekerde kosten

Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:

- expertisekosten;
- bereddingskosten;
- kosten van preventieve opruiming;
- kosten van herstel van beschadiging van bestrating en beplanting, veroorzaakt door de sanering;
- kosten, noodzakelijk om de sanering uit te kunnen voeren. Hieronder worden mede verstaan de kosten van hulpconstructies;
- kosten van herstel van schade die het noodzakelijk gevolg is van de sanering. Hieronder worden mede verstaan de kosten van afbraak en/of herbouw.
De herstel- en/of herbouwkosten worden vergoed tot maximaal het verschil tussen de verkoopwaarde van de opstallen vóór en na de in het kader van de uitvoering van de sanering noodzakelijke afbraak.
- kosten van herstel of vervanging van ondergrondse pijpen, leidingen en/of kabels die als gevolg van de verontreiniging beschadigd zijn geraakt.

33.5. Dekking boven het verzekerd bedrag

Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd wettelijke rente over de door de Maatschappij verschuldigde vergoeding. Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat de Maatschappij alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.

33.6. Overloop

Wanneer het voor derden beschikbare verzekerd bedrag niet toereikend is en het voor de verzekerde locatie verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, dan komt (het restant van) dat verzekerd bedrag ten goede aan het verzekerd bedrag voor derden.

33.7. Evenredige verdeling

Mocht de totale gedekte schade na overloop nog het verzekerd bedrag overtreffen en heeft meer dan één derde een onder deze verzekering gedekte schade geleden, dan worden de aanspraken van derden op vergoeding onder de Polis naar evenredigheid teruggebracht tot het beloop van het verzekerd bedrag.

Niettemin blijft de Maatschappij die, onbekend met het bestaan van andere door derden geleden schade, te goeder trouw aan een derde een groter bedrag dan het aan deze toekomstige deel heeft uitgekeerd, jegens die anderen slechts gehouden tot het beloop van het overblijvende gedeelte van het verzekerd bedrag.

33.8. Derden

Ter zake van de dekking onder dit Artikel geldt het bepaalde in Artikel 7. Schaderegeling en Artikelen 5.8., 5.9. Onjuiste opgave of niet nakomen verplichtingen in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

ARTIKEL 34. Aanvullende uitsluitingen

Buiten de in Artikel 5. de Algemene Bepalingen (Rubriek I) genoemde uitsluitingen is niet verzekerd:

34.1. Aardbeving, Overstroming

- Aardbeving of vulkanische uitbarsting.
- Overstroming waaronder te verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen.

34.2. Schuld

Schade die het gevolg is van een ernstige mate van schuld of een ernstige mate van nalatigheid van een verzekerde. Als verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

34.3. Bestaande verontreiniging

De kosten veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit een verontreiniging die reeds aanwezig is op het moment dat het verzekerde gevaar, volgens een van de in de Polis verzekerde gevaren, zich verwezenlijkt.

34.4. Genetische schade

Schade als gevolg van genetische modificatie.

34.5. Verhuurder en (mede) huurder(s)

Niet gedekt zijn de kosten en/of schade veroorzaakt door of voortvloeiende uit de activiteiten van de verhuurder en (mede)-huurder(s) van de verzekerde locatie, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

34.6. Aanwezige hoeveelheid milieugevaarlijke stoffen

Deze verzekering biedt geen dekking voor schade en kosten wanneer de totale opslag van vaste en/of vloeibare milieugevaar-

lijke stoffen van verzekeringnemer op de verzekerde locatie, de werklocatie of de locatie van derden op het moment van de verwezenlijking van het verzekerde gevaar meer bedraagt dan 1.000 kg/liter per genoemde locatie.

De vaste en/of vloeibare milieugevaarlijke stoffen aanwezig in de lading van een(de) op de verzekerde locatie aanwezig(e) motorrijtuig(en) en/of aanhangwagen(s)/oplegger(s), alsmede de voor normaal gebruik in of op dit(deze) voertuigen) aanwezige vaste en/of vloeibare milieugevaarlijke stoffen zullen hierbij buiten beschouwing worden gelaten.

34.7. Uitsluiting ondergrondse tanks

Niet gedekt is schade, die veroorzaakt is door of samenhangt met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.

34.8. Uitsluiting Motorrijtuigen

Met terzijdestelling van Artikel 5.1. de Algemene Bepalingen (Rubriek I) geldt in geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in Artikel 31.5., dat van de dekking is uitgesloten schade, die wordt toegebracht met of door een motorrijtuig dat:

- een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
- een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
- een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.

Wel gedekt is:

- schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
- schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen;
- schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of is gevallen van een motorrijtuig.

ARTIKEL 35. Evenredige verdeling kosten

Als in geval van een gedekte schade blijkt dat de bereddingskosten en/of de kosten van preventieve opruiming niet objectief aan de verzekerde locatie dan wel schade aan derden zijn toe te wijzen, dan zullen de onder deze titels te vergoeden kosten naar rato van de in de Polis genoemde verdeling van verzekerde bedragen aan de verzekerde locatie en de schade aan derden worden toegewezen.

ARTIKEL 36. Samenloop

Is er dekking op een andere verzekering, dan vergoedt deze verzekering niets. Deze verzekering vergoedt ook niets als de andere verzekering dekking zou geven als deze verzekering niet zou hebben bestaan.

Dekt deze verzekering meer dan de andere verzekering, dan vergoedt deze verzekering daarboven het meerdere. Deze verzekering vergoedt nooit het eigen risico van een andere verzekering.

Wanneer die andere verzekering een samenloopbepaling kent met dezelfde werking als de onderhavige bepaling, dan wordt onder deze verzekering een voorschotbetaling verricht, op voorwaarde dat de verzekeringnemer zijn rechten op die andere verzekering ten belopen van het voorschotbedrag, aan de Maatschappij cedeert.

ARTIKEL 37. Saneringsbepalingen

37.1. Regeling van sanering

Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van de Maatschappij.

Alvorens tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door de Maatschappij goedgekeurd te zijn.

37.2. Opdracht tot sanering

De opdracht tot sanering dient door verzekerde binnen een door de Maatschappij schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven.

Als verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest verzekerde het recht op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten. Bovendien heeft de Maatschappij het recht de Polis op te zeggen.

37.3. Bestaande verontreiniging

Wanneer een reeds bestaande verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), toeneemt als rechtstreeks gevolg van een verzekerd gevaar, worden de kosten van sanering als ook de kosten als bedoeld in Artikel 32.3. en Artikel 33.4. vergoed indien en voor zover deze redelijkerwijs ook zouden zijn gemaakt als de verwezenlijking van het verzekerd gevaar uitsluitend de toegevoegde verontreiniging tot gevolg zou hebben gehad.

37.4. Derden

Ter zake van de saneringsbepalingen geldt het bepaalde in dit Artikel in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

ARTIKEL 38. Risico-inspectie

38.1. Inspectierecht

De Maatschappij heeft het recht om de verzekerde locatie(s) te allen tijde te (laten) inspecteren. Verzekerde is verplicht hierbij alle medewerking te verlenen die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs is geboden.

38.2. Verplichte maatregelen

De Maatschappij kan verzekerde naar aanleiding van de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die hij met het oog op de dekking van het verzekerde risico geboden acht.

ARTIKEL 39. Einde van deze milieudekking

Aanvullend op het gestelde in Artikel 11. van de Algemene Bepalingen (Rubriek I) geldt:

39.1. Einde van de dekking

De verzekering eindigt:

- als verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en de Maatschappij de Polis schriftelijk opzegt;
- als verzekerde de in Artikel 38.1. omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe schriftelijk is aangemaand, of als verzekerde de in Artikel 38.2. bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door de Maatschappij gestelde termijn.
In dat geval restitueert de Maatschappij de premie over de nog resterende geldigheidsduur van de verzekering.

39.2. Uitloop

Na het einde van de dekking onder deze Rubriek blijft de dekking uitsluitend van kracht als de verontreiniging en zaakschade zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde.

Het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie waaruit deze verontreiniging en zaakschade voortvloeien, dienen zich te hebben verwezenlijkt en dienen schriftelijk aan de Maatschappij te zijn gemeld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering.

ARTIKEL 40. Verweersbijstand

40.1. Omschrijving van de dekking

Verzekerd is:

- het verlenen van verweersbijstand, zoals omschreven in Artikel 40.2.;
- het vergoeden van kosten van verweersbijstand, zoals omschreven in Artikelen 40.6. tot en met 40.10.

40.2. Verlenen van Verweersbijstand

Verweersbijstand wordt verleend:

- bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden ter zake van aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade buiten de verzekerde locatie. Deze schade dient te zijn veroorzaakt door een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie, veroorzaakt door het verzekerde gevaar;
- ter zake van geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie. Deze sanering moet betrekking hebben op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie, veroorzaakt door het verzekerde gevaar,

Een en ander mits:

- het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie zich op de verzekerde locatie hebben verwezenlijkt tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
- binnen één jaar na verwezenlijking van het verzekerd gevaar een beroep op dekking onder dit Artikel is gedaan, en
- op de vordering van de derde als hierna genoemd, Nederlands recht van toepassing is, en
- de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in Artikel 33.3. inzake het verzekerde bedrag, niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer als bedoeld in Artikel 33.1. inzake het derdenbeding, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert, en
- de gevorderde schade meer bedraagt dan het door verzekerde gekozen toepasselijk eigen risico.

40.3. Duur van Verweersbijstand

De Maatschappij zal verweersbijstand blijven verlenen voor zover naar de mening van de Maatschappij een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken.

Wanneer succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal de Maatschappij dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde.

40.4. Behandeling van aangemelde zaken

De Maatschappij behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voor zover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd.

40.5. Bijstand bij procedures in rechte

Wanneer een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal de Maatschappij voor zover mogelijk zelf, de bijstand verlenen.

40.6. Vergoeding per emissie

Ter zake van de in Artikel 40.2. genoemde vorderingen en geschillen en onder de voorwaarden in dat Artikel genoemd, worden tot ten hoogste het hiervoor in de Polis genoemde verzekerde bedrag, per emissie vergoed:

- de honoraria en de verschotten van de door de Maatschappij ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
- de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies; hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
- de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
- de kosten van de tegenpartij, voor zover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van de verzekerde komen.

40.7. Betaling aan belanghebbenden

De Maatschappij heeft het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.

40.8. Door de tegenpartij te vergoeden kosten

Wanneer bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voor zover zij voor rekening van de Maatschappij zijn, ten gunste van de Maatschappij.

40.9. BTW verrekening

Wanneer de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem verschuldigde BTW-afdrachten, komt die BTW-toeslag niet voor vergoeding in aanmerking.

40.10. Verhaal van kosten

Wanneer de verzekerde op grond van wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding krachtens dit Artikel.

De Maatschappij zal de verzekerde, ter compensatie van de door de Maatschappij voorgeschoten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.

ARTIKEL 41. Aanvullende bepalingen

41.1. Gevaarlijke stoffen

De verpakking van gevaarlijke stoffen moet dicht zijn, geschikt voor de betreffende stof en voldoende sterk.

De opslag van gevaarlijke stoffen dient plaats te vinden conform de richtlijn PGS 15 (de voormalige CPR 15-1, -2 of -3).

Baden of open bakken met vloeibare gevaarlijke stoffen dienen te worden opgesteld op een vloeistofdichte vloer, die met de wanden een vloeistofdichte bak vormt met een inhoud die tenminste gelijk is aan de inhoud van het/de grootste bad/bak plus 10% van de gezamenlijke inhoud van de overige baden/bakken.

Gemorste dan wel gelekte of anderszins vrijgekomen gevaarlijke stoffen dienen direct te worden opgeruimd teneinde bodem- en waterverontreiniging te voorkomen.

41.2. Vloeistofdichte voorziening

De gedeelten van de verzekerde locatie waar door handelingen gevaarlijke vloeistoffen op of in de bodem kunnen komen, moeten zijn voorzien van een vloeistofdichte vloer dan wel een andere bodem beschermende voorziening, die bestand is tegen die vloeistoffen.

De vloer of andere bodem beschermende voorziening dient zodanig te zijn uitgevoerd dat de vloeistoffen niet in de bodem en/of het riool c.q. oppervlaktewater kunnen geraken.

Voor schade ontstaan door de in dit Artikel bedoelde handelingen met gevaarlijke vloeistoffen geldt per emissie of reeks van emissies, die met elkaar samenhangen, een eigen risico van 10% van de schade met een maximum van EUR 5.000.

De vloer dan wel andere bodem beschermende voorziening dient periodiek, doch minimaal 1 maal per half jaar, door verzekerde te worden gecontroleerd op gebreken.

Eventuele gebreken dienen direct te worden hersteld. Van deze controles houdt verzekerde een logboek bij. Dit logboek kan op elk moment door de Maatschappij worden ingezien.

41.3. Brandpreventie

Verzekeringnemer of de verzekerde is gehouden de in de vergunning of AMvB op grond van de Wet milieubeheer opgenomen brandpreventieve voorschriften na te leven.

41.4. Afleveren van grond

Schade als gevolg van de levering van grond is gedekt voor zover verzekeringnemer kan aantonen dat de betreffende partij grond tenminste voldoet aan de samenstellings- en emissiewaarden, zoals die zijn opgenomen in Bijlage II behorende bij het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterbescherming.

Alvorens de partij grond op deze wijze wordt opgeslagen of neergelegd, op of in de bodem, zonder dat daarbij adequate bodem beschermende voorzieningen zijn getroffen, dient deze te worden onderzocht op samenstelling en uitlooggedrag van de in bijlage II vermelde stoffen.

Bemonstering en onderzoek dienen te zijn verricht door een op grond van het Besluit Aanwijzing keuringsinstanties Bouwstoffenbesluit gecertificeerd bedrijf. De resultaten van dit onderzoek dienen gedurende een periode van tenminste 5 jaar te worden bewaard.

Op diens verzoek dienen de resultaten van het onderzoek aan de Maatschappij ter inzage worden gegeven.

41.5. Niet nakomen van voorschriften

Niet gedekt is schade die verband houdt met het niet of onjuist nakomen van bovenstaande voorschriften.

Deze uitsluiting geldt niet wanneer verzekerde aantoonbaar, dat deze schade op geen enkele wijze verband houdt met, noch in omvang heeft kunnen toenemen door, het niet of onjuist nakomen van de voorschriften.

41.6. Parkeren motorrijtuigen/aanhanger

In aanvulling op Artikel 31.4. en Artikel 31.5. van de Polisvoorwaarden wordt onder werkzaamheden bij derden en de verzekerde locatie eveneens verstaan de door verzekeringnemer tijdens de geldigheidsduur van de verzekering gedurende een periode van maximaal 30 dagen voor parkeerdoeleinden van een motorrijtuig en/of van een motorrijtuig losgekoppelde aanhangwagen in gebruik genomen en niet tot zijn eigendom behorende locatie.

Na het verlaten van deze zgn. parkeerlocatie geldt de dekking uitsluitend als een verontreiniging zich manifesteert binnen een periode van 6 maanden gerekend vanaf de datum van vertrek van deze parkeerlocatie en aanspraak op vergoeding onder de Polis is gemaakt.

Het gestelde in Artikel 35. blijft onverminderd van kracht.